

FŐVÁROSI ÍTÉLŐTÁBLA
2.Kf.27.471/2010/13. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Cziráki és Dr. Icsu Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. I. R. pártfogó ügyvéd) által képviselt B. G. (Budapest) I. r., és a dr. Cs. Zs. jogtanácsos által képviselt Magyar Telekom Nyrt. (Budapest) II. r. felperesnek a (dr. László Ildikó Katalin ügyvéd által képviselt Gazdasági Versenyhivatal (Budapest, hiv. sz.: VJ-031/2008.) alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2010. évi április hó 26. napján kelt 2.K.33.700/2008/28. számú ítélete ellen az I.r. felperes által 29. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott helyen 2011. évi január hó 19. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az I. r. felperes részére kirendelt pártfogó ügyvéd díját az állam viseli.

Kötelezi az I. r. felperest arra, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek és a II. r. felperesnek külön-külön 10.000 (azaz tízezer) - 10.000 (azaz tízezer) - rint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A II. r. felperes a legnagyobb magyar távközlési vállalat, amely a távközlési piac minden szegmensében jelen van. Az I. r. felperes a II. r. felperes előfizetője. Az I. r. felperes bejelentése folytán az alperes annak vizsgálatára indított verseny-felügyeleti eljárást a II. r. felperes ellen, hogy a Dupla Profit elnevezésű díjcsomagjának népszerűsítése során alkalmazott marketing kommunikációs tevékenysége során a „havidíj kétszerese lebeszélhető” szlogen kapcsán megsértette-e a tisztességtelen piaci magatartást és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) III. fejezetének rendelkezéseit.

Az alperes eljárása eredményeként a 2008. június 17. napján kelt Vj-31/2008/22. számú határozatában megállapította, hogy a II. r. felperes 2007. februárjában a Dupla Profit díjcsomag népszerűsítése során televíziós reklámjaival és óriás plakátjaival megsértette a Tpv. 8. §-ának (2) bekezdés a) pontját, mert a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított. Ezért 5.000.000 forint bírság megfizetésére kötelezte. Indokolása szerint a Dupla Profit díjcsomag lényeges tulajdonsága: a két évre szolgáló hűségnyilatkozat; a lebeszélhetőségnek csak a belföldi irányba indított hívásokra való érvényesítésének lehetősége azzal, hogy a lebeszélhetőség vonatkozásában a forgalmi díj fele veendő figyelembe; valamint az, hogy a díjcsomag igénybevételéhez minimum 2 darab T-Mobile magyarországi előfizetéssel kell rendelkezni. Megállapította, hogy e lényeges tulajdonságok közül a televíziós reklám esetén nem észlelhető módon került közlésre az, hogy a lebeszélhetőségre - bármely belföldi irányba indított hívás - forgalmi díjának fele kerül beszámításra, valamint az óriás plakát esetén sem vált észlelhetővé a fogyasztó által a „havidíj kétszerese lebeszélhető” szlogen reális megítéléséhez szükséges információ. A jogsértő tájékoztatások megjelentetésével kapcsolatban felmerült ismert költségekből kiindulva a bírságösszeg meghatározása során figyelembe vette a megkötött szerződésekből származó bevételt és a reklám - kampánynak a természetes személy fogyasztókra vonatkozatható image-t is. Súlyosító körülményként értékelte a II. r. felperes piaci szerepét, a széleskörű tájékoztatást és a korábbi jogsértések miatti marasztalásokat, míg enyhítő körülményként a jogsértéssel érintett időszak rövidségét, a szerződéskötést megelőzően a fogyasztók által megismerhető kondíciókat, valamint a szolgáltatónak a tájékoztatási gyakorlat módosítására irányuló törekvését.

Az I. r. felperes keresetében elsődlegesen az alperesi határozat hatályon kívül helyezését és a versenyhatóság új eljárásra kötelezését, másodlagosan a II. r. felperes terhére kiszabott bírság összegének felemelését kérte. Kereshetőségi jogával összefüggésben a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 15. és 29.§-aira hivatkozott azzal, hogy a II. r. felperes előfizetőjeként jogos érdeke fűződik ahhoz, hogy a szolgáltató a fogyasztók részére tisztességes tájékoztatást nyújtson.

A II. r. felperes kereseti kérelmében elsődlegesen az alperes határozatának megváltoztatásával jogsértés hiányában a versenyfelügyeleti eljárás megszüntetését, másodlagosan az alperesi határozat hatályon kívül helyezését, harmadlagosan a bírság kiszabásának mellőzését, vagy mérséklését kérte. Hangsúlyozta, hogy a Dupla Profit díjcsomag üzleti előfizetőknek szólt, ezért a Tpv. 8. §-ának (1) bekezdése szerinti „fogyasztó” fogalom hiányában eleve nem történhetett jogsértés. Állította, hogy az óriásplakátokon közzétett szöveg jól olvasható volt, míg a televíziós reklámokban az észlelhetőség szubjektív kritériuma teljesült. Véleménye szerint az alperes határozata a Ket. 50. §-ának (1) bekezdésébe és 72. §-ának (1) bekezdés e) pontjába ütközik, mert hiányzik a tényállás és a döntést alátámasztó bizonyítékok megjelölését is elmulasztotta a versenyhatóság. A bírság meghatározásával összefüggésben kiemelte, hogy az ismételt jogsértés megállapíthatóságánál nem vehetőek figyelembe a bíróság előtt még folyamatban lévő, nem jogerős és nem végrehajtható döntések. Vitatta az I. r. felperes kereshetőségi jogát.

Az alperes a felperesek keresetének az elutasítását kérte. Az I. r. felperes tekintetében a kereshetőségi jogának hiányára hivatkozott, míg a II.r. felperes tekintetében arra hivatkozással, hogy döntése egyértelműen tartalmazza, hogy miért minősítette jogsértőnek a II. r. felperes reklámozási gyakorlatát. Hangsúlyozta, hogy határozata megalapozott, kellően indokolt és nem sértette meg a II. r. felperes által megjelölt eljárásjogi jogszabályi előírásokat sem.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperesek keresetét elutasította. Indokolása szerint az I. r. felperes keresetét érdemben - a kereshetőségi jogosultság igazolásának hiányában - nem vizsgálta. E körben kiemelte, hogy az I. r. felperes nem bizonyította azt, hogy akár a II. r. felperessel szemben, akár harmadik személyek vonatkozásában igénye, és joga keletkezne, vagy kötelezettsége szűnne meg annak eredményeként, ha az alperes a tényállást a keresetben megjelölt körben tovább vizsgálná, valamint magasabb összegű bírságot határozna meg. Az alperes határozatával szemben bárki által a köz érdekében indítható populáris kereset előterjesztésének nincsen helye. Nem fogadta el a II. r. felperesnek azt az érvelését, amely szerint fogyasztóvédelmi, valamint az elektronikus hírközlési normákban definiált fogalom alapján kellene kijelölni a közigazgatási határozat meghozatalakor hatályos Tpvt. 8.§-ának (1) bekezdése szerinti „fogyasztó” jogfogalom értelmezési tartományát. Elfogadta az alperes megállapításait az óriás plakátokon elhelyezett apró betűs kiegészítések, illetve a televíziós reklámokban csillagos megjegyzéssel alkalmazott - a szolgáltatás lényeges tulajdonságának minősülő - tájékoztatások észlelhetősége tekintetében. Rögzítette, hogy a versenyhatóság a tényállást feltárta, a Tpvt. előírásai mentén elvégzett értékelését és a Ket. 72.§-ának (1) bekezdés e) pontjában írtakat kielégítő jogi indokolását döntése tartalmazta. Megállapította, hogy az alperes a jogszabályi előírásoknak megfelelően (Tpvt. 78. §) járt el a bírság meghatározásakor. Nem fogadta el a II.r. felperesi érvelést az ismétlődő jogsértés vonatkozásában azzal, hogy az alperes jogosult számba venni a bírság kiszabásakor a közigazgatási per tárgyát képező, vagy a per lefolytatása nélkül befejeződő - korábbi - versenyjogi eljárásokat.

Az I. r. felperes fellebbezésében elsődlegesen kereseti kérelmének megfelelően az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását kérte. Másodlagos kérelme arra irányult, hogy a Fővárosi ítélet tábla az aktív perbeli legitimációjának megállapítása mellett az elsőfokú bíróság ítéletét helyezze hatályon kívül és az elsőfokú bíróságot utasítsa újabb határozat hozatalára. Hangsúlyozta, hogy kereshetőségi jogát a fogyasztói, előfizetői és az eljárást kezdeményező bejelentői mivoltára alapozta. E körben hivatkozott a Tpvt. 43/G.§-ban, 71/A.§-ában és 82.§-ában foglaltakra, valamint az Alkotmány 50.§-ának (2) bekezdésére és 57.§-ának (1) és (5) bekezdéseiben írtakra azzal, hogy törvényes joga, hogy a piacellenes tevékenység elleni eljárást kezdeményezzen és az ennek eredményeként meghozott hatósági határozat felülvizsgálatát kérje. Jogos érdeke fűződik ahhoz hogy a versenyhatóságnál tett bejelentése ne látszat eljárással legyen elfedve, hanem ki legyen vizsgálva, biztosítva ezzel azt, hogy a II. r. felperes ne téveszthesse meg sem előfizetőit, sem általában a fogyasztókat termékei, szolgáltatásai reklámozásakor. Állította, hogy a BH 2007. 248. számú eseti döntésben kifejtettek helyes értelmezésével mindenképpen megilleti az ügyfél jogállása, akár csak az eljárást bejelentéssel kezdeményező versenytársat is. Véleménye szerint az alkotmányosság követelményének, kiszámíthatóságának elveit sérti a versenyhatóság és a hírközlési hatóság döntései elleni jogorvoslat eltérő szabályozása.

Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság jogértelmezése téves, ezért ítélete megalapozatlan és jogszabálysértő.

A II. r. felperes fellebbezési ellenkérelmében előadta, hogy az I. r. felperes keresetösségi jogának kérdésében az elsőfokú bíróság által kifejtettekkel egyetért. Az I. r. felperesnek az alperesi határozat felülvizsgálatához jogi érdeke nem fűződik, a versenyfelügyeleti eljárásban nem volt ügyfél. Hangsúlyozta, hogy a perbeli határozat az I. r. felperesre jogot, kötelezettséget nem származtatott, a döntés megváltoztatásával, vagy hatályon kívül helyezésével az I. r. felperesnek anyagi jogszabályban biztosított joga nem keletkezett és nem is módosult. Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy önmagában az a körülmény, hogy az I. r. felperes - előfizetőjeként - érdekelt abban, hogy a fogyasztóknak szóló tájékoztatások ne legyenek megtévesztőek, ez azonban a keresetindítási jogát nem alapozza meg. Csatlakozó fellebbezését visszavonta.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, fenntartva az elsőfokú eljárásban kifejtett jogi álláspontját azzal, hogy az I. r. felperes előfizetői minősége nem alapozza meg keresetösségi jogát. Hangsúlyozta, hogy az I. r. felperesnek a hírközlési hatóság döntéseivel kapcsolatos eljárásra való hivatkozása nem releváns, mert a jogorvoslati jog eltérő szabályozása nem alkotmányellenes (1004/B/2004.AB Határozat).

Az I.r. felperes fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 253.§-ának (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét az I.r. felperes fellebbezése, valamint a II.r. felperes és az alperes ellenkérelmének korlátai között - kizárólag az I.r. felperes keresetösségi jogát érintően - bírálta felül. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 206.§-ában foglaltaknak megfelelően a szükséges körben, a rendelkezésre álló peradatok alapján, a tényállást helyesen rögzítette. Az abból levont és az I.r. felperes keresetét a keresetösségi joga hiányában elutasító döntése, az azt megalapozó következtetései megfeleltek a vonatkozó jogszabályi előírásoknak. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság döntésével, amellyel szemben az I.r. felperes az elsőfokú ítélet jogszerűségét megdöntő indokokat, amelyek fellebbezése kedvező elbírálását eredményezhették volna, nem hozott fel.

Az elsőfokú bíróság törvényi kötelezettségének eleget téve járt el, amikor vizsgálta az I.r. felperes keresetösségi, keresetösségi jogát; az e körben tett ítéleti megállapításokkal összefüggésben az I.r. felperes fellebbezésében írtakra figyelemmel, a versenyfelügyeleti és a peres eljárás megindulásakor hatályos és alkalmazandó jogszabályi rendelkezésekre tekintettel a másodfokú bíróság a következőket emeli ki.

A Tpv. 44.§-a szerinti kizáró rendelkezés folytán a Tpv. 52.§-ában meghatározott ügyfél fogalom mellett nem volt figyelembe vehető az ügyféli minőség tekintetében a Kct. 15.§-a. Az I.r. felperes által hivatkozott Tpv. szerinti jogintézmények (Tpv. 43/G.§, 71/A.§, 82.§) összhangban vannak a Tpv. 52.§-nak a bejelentőt ügyfélnek nem minősítő rendelkezésével. Így nem alapozzák meg az I.r. felperes keresetösségi

jogát a hivatalból az II.r. felperes ellen megindított és folytatott eljárásban meghozott döntés elleni bíróság előtti fellépéshez.

Az alperes vizsgálata eredményeként Vj-31/2008/22. számú - perbeli - határozatában a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartás tanúsítása miatt a II.r. felperest 5.000.000 forint bírság megfizetésére kötelezte. Az ez ellen benyújtott felperesi keresetek alapján indult bírósági eljárás során - a Tpv. 83.§-ában meghatározott eltérésekkel - a Pp. XX. fejezete az irányadó. A közigazgatási perekben a Pp. 324.§-ának (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 3.§-ának (1) bekezdése szerint keresetlevelet a jogvitában érdekelt fél terjeszthet elő, míg a Pp. 327.§-ának (1) bekezdés b) pontja alapján a közigazgatási per megindítására az jogosult, akinek jogát, vagy jogos érdekét a közigazgatási határozat közvetlenül érinti.

A perbeli esetben az I.r. felperes a közigazgatási eljárásban nem volt ügyfél, bejelentői státuszához igazodóan őt a Tpv. 52.§-a szerinti ügyfél jogai nem illették (és kötelezettségei sem terhelték). A fentiek figyelembevételével az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az I.r. felperesnek, mint bejelentőnek a Pp. 327.§-ának (1) bekezdés a) pontja alapján nem volt keresetindítási jogosultsága, mivel nem volt ügyfél. Emiatt az I.r. felperesnek azt kellett volna igazolnia a Pp. 327.§-ának (1) bekezdés b) pontja szerinti keresetindítási jog megalapozásához (mivel az alperesi határozat reá közvetlenül rendelkezést nem tartalmazott), hogy kétség kívül fennáll a közvetlen és nyilvánvaló jogi érdekeltisége az alperes által a versenyfelügyeleti eljárásban meghozott döntés felülvizsgálatára irányulóan.

Nem vitatottan az I.r. felperesnek - az előfizetői jogviszonya alapján is - fennállt a jogosultsága a II.r. felperes díjcsomagjának reklámozása vizsgálata iránt. Ez azonban nem teremt közvetlen jogi érdekeltiséget ahhoz, hogy általánosságban, a fogyasztók általános érdekeinek védelmében, közigazgatási perben az alperes által megállapított jogsértésen túl további jogsértés megállapítását, a II.r. felperes terhére kiszabott bírság felemelését kérve támadja az alperesi határozatot. A verseny tisztaságának megőrzése az alperes feladatát képezi, az I.r. felperesnek a versenyhatósági feladat teljesülése érdekében a bejelentői státuszához igazodó fellépése a perindításhoz a közvetlen „jogi érdekeltiségét” nem támasztja alá. A Legfelsőbb Bíróság BH.1997.199. számú eseti döntése szerint sincs perbeli legitimációja annak, aki saját nevében „más” jogát kívánja - törvényi felhatalmazás hiányában - bíróság előtt indított perben érvényesíteni. Helyesen utalt arra az elsőfokú bíróság, hogy az I.r. felperesnek, mint egyedi előfizetőnek a kereshetőségi joga az elvi jogsérelem orvoslására nem terjedhet ki. Az I.r. felperes által a fellebbezésében analógiaként hivatkozott BH.2007.248. számú eseti döntésében a Legfelsőbb Bíróság azt mondta ki, hogy a fogyasztók megtévesztésén alapuló versenyfelügyeleti eljárásban hozott határozattal szemben (abban az ügyben) az eljárást bejelentéssel kezdeményező versenytársat is megilleti a kereshetőségi jog. Azonban a szerződéses jogviszonyból, illetve a versenytársi minőségből fakadó jogos érdek részben nem azonos, részben önmagában nem elégséges hivatkozás. A keresetindítási, kereshetőségi jog fennálltához a jogos (jogi) érdeknek a jogi védelemhez fűződő mértéket el kell érnie, vagyis hogy az a versenyjogi szabályokkal védett érdekeket közvetlenül és nyilvánvalóan érintse.

Az I.r. felperes a jelen ügyben a Pp. 164.§-ának (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően (konkrét, egyedi releváns tényekkel) nem tudta bizonyítani közvetlen jogi érdekelttségét, ami érdemben keresetindítási, kereshetőségi jogát igazolta volna megalapozva, hogy az alperes és az II.r. felperes között létrejött közigazgatási jogviszony eredményeként hozott döntés jogszerűségét vitassa. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az I.r. felperes kereshetőségi jogának hiányában a keresetében megjelölt körben az alperesi határozati megállapítások vizsgálatára a perben nem kerülhetett sor, arra jogszerűen nem volt mód a fentebb kifejtettek szerint.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott rendelkezéseit nem érintve, az I.r. felperes által fellebbezéssel támadott rendelkezéseit helybenhagyta.

A sikertelenül fellebbező I.r. felperest a másodfokú bíróság a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján kötelezte, hogy külön-külön fizesse meg a II.r. felperesnek és az alperesnek a másodfokú eljárásban felmerült költségeit. A pártfogó ügyvédet megillető díj viseléséről a Pp. 87.§-ának (2) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint döntött a Fővárosi Ítéltábla azzal, hogy a pártfogó ügyvéd díjának összegét a jogi segítségnyújtás igénybevételének részletes szabályairól szóló 56/2007. (XII. 22.) IRM rendelet 87-89.§-ainak megfelelően - az elsőfokú bíróság értesítése alapján - az Igazságügyi Hivatal területi jogi segítségnyújtó szolgálata állapítja meg. Az I.r. felperes részére engedélyezett személyes költségmentesség folytán a fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2011. évi január hó 19. napján

Borsainé dr. Tóth Erzsébet s.k. a tanács elnöke, dr. Bacsa Andrea s.k. előadó bíró, dr. Vitál-Eigner Beáta s.k. bíró